

Aan de leden van de
Vaste Commissie voor Justitie
Van de Tweede Kamer

Den Haag, 11 december 2009

**Uitnodiging presentatie compromisvoorstel Voice/Stichting
Auteursrechtbelangen¹ 15 december a.s. 16.30 uur (Aletta Jacobs Zaal) n.a.v.
kabinetsreactie op rapport auteursrecht**

Geachte dames en heren,

Geen evenwichtig kabinetsbeleid en geen primaat aan zelfregulering

De kabinetsreactie op het rapport van uw werkgroep Auteursrecht stelt op de voorgrond dat het beleid evenwichtig moet omgaan met de belangen van de rechthebbenden en de gebruikers. Ook geeft het kabinet nadrukkelijk het primaat aan zelfregulering boven wetgeving. Mooie woorden die niet in daden zijn omgezet.

Zonder het debat met de Tweede Kamer af te wachten kwam het kabinet ten eerste al met een AMvB die de thuishopieregeling voor nog eens drie jaar zogenaamd "bevroor". Ten tweede verscheen een 2^e Nota van wijziging met nadere toezichtmaatregelen ten opzichte van collectieve beheersorganisaties. Naast dit algemene commentaar op cruciale elementen van de kabinetsreactie hebben de organisaties van auteurs, uitvoerenden en producenten kort samengevat de volgende kanttekeningen bij die reactie (in volgorde van behandeling door het kabinet).

COLLECTIEF BEHEER

Een essentiële functie van collectief beheer is het faciliteren van toegang. Tegenover betaling van de auteursrechtelijke vergoeding staat onbeperkte toegang tot aanzienlijk repertoire uit binnen- en buitenland. Het collectieve beheer kan ook in een internetomgeving een waarborg zijn voor de gewenste, zo onbelemmerd mogelijke toegang tot en uitwisseling van informatie. De zorg die in uw commissie is geuit dat het recht op informatie door het auteursrecht in de knel komt, is ongegrond.

Dit en andere voordelen van collectief beheer zijn de laatste jaren uit het zicht geraakt door de vele kritiek op sommige uitvoeringsaspecten. Het imago van de sector heeft hier veel onder te lijden gehad. Bovendien vergeet men te gemakkelijk dat honderdduizenden contracten zonder wanklank en in goede harmonie worden afgewikkeld; dat aangeslotenen in overgrote meerderheid zeer tevreden zijn over "hun" collectieve beheersorganisatie (cbo) en dat zaken transparanter zijn, en zorgvuldiger worden uitgevoerd dan mediaberichtgeving het soms doet voorkomen. Het risicomijdende beleggingsbeleid van Buma/Stemra is van dit laatste een goed voorbeeld. Dat dit beleid de toets der kritiek kan doorstaan is onder andere bevestigd door de woordvoerder van het College van Toezicht tijdens de rondetafel op 15 oktober 2009.

Wij verwijzen eveneens naar het positieve oordeel van het College van Toezicht van 9 november 2009 over de snelheid waarmee geïncasseerde gelden aan de rechthebbenden worden uitgekeerd, en over de omvang waarin dat gebeurt.

---

¹ Zie bijlage 1 voor de leden, respectievelijk aangeslotenen van VOI©E en Stichting Auteursrechtbelangen

De sector heeft 1,5 jaar geleden VOI©E opgericht en die heeft in korte tijd veel bereikt in overleg met VNO-NCW en MKB Nederland. De werkgroep heeft hiermee nog geen rekening kunnen houden bij de opstelling van het rapport.

Het kabinet had dat wel kunnen doen, maar rekt integendeel het geplande toezicht met nieuwe wettelijke regels op. Dat is contraproductief voor het in gezamenlijk overleg met het bedrijfsleven in te richten keurmerk voor cbo's en het gezamenlijk onderhandelen. Stokken achter de deur, als zelfregulering niet werkt, zijn prima, maar daarin passen niet maatregelen als preventief toezicht en vergaande ingrepen in het zelfbeschikkingsrecht van de rechthebbenden via hun cbo's. Het zij herhaald dat er geen sprake is van een door de overheid gefinancierde activiteit; dat er geen overheidsopdracht wordt uitgevoerd; dat bestuurders door de rechthebbenden, en niet door de overheid worden aangewezen; en dat cbo's geen publieke taak vervullen. Openbaarmaking van privacy gevoelige informatie over bestuurders, normering van kosten en van beleggingen, zijn beleidszaken die heel goed aan een keurmerk kunnen en moeten worden overgelaten. Sommige cbo's ambiëren een voortrekkersrol in de Europese interne markt, maar zij moeten daarbij niet worden gehinderd doordat strategisch belangrijke beslissingen moeten wachten op het groene licht van de Nederlandse staatscontroleur. Onze conclusie is dat het wetsvoorstel Toezicht moet inspelen op de nieuwe ontwikkelingen, in gang gezet door de werkgroep Pastors², en terug moet naar de tekentafel.

THUISKOPIESTELSE EN DOWNLOADEN

De rechthebbenden die een thuiskopie vergoeding ontvangen, worden gedupeerd. Wat als een bevrozing wordt gepresenteerd (in het Nader rapport bij de AMvB wordt zelfs vermeld dat er voor de rechthebbenden niets verandert (!), pakt feitelijk uit als 'doodvriezen'. De afbouw is twee jaar geleden in gang gezet door het kabinet door de compensatie voor de verschuiving in gebruik naar andere voorwerpen te blokkeren, waardoor geen heffing tot stand kon komen op voorwerpen waarop inmiddels blijkens onderzoek de meeste kopieën worden gemaakt, met name mp3-spelers. Daardoor is de vergoeding niet bevroren, maar de afgelopen jaren al met 35% gedaald (van 26 miljoen in 2005 naar 17 miljoen in 2008) en binnen drie jaar zal daardoor de regeling tot een zodanig niveau gereduceerd zijn dat deze feitelijk is afgeschaft. Dit zou aanvaardbaar zijn wanneer er minder zou worden gekopieerd of voor deze kopieën anderszins zou worden betaald. Dat is echter nog helemaal niet het geval en het privé kopiëren is enorm gegroeid! Wij volstaan hier met een verwijzing naar een rapport van de Stichting de Thuiskopie voor recente feiten en cijfers (bijlage 2).

Dit kan de werkgroep nooit voor ogen hebben gehad bij het pleidooi tot een geleidelijke overgang naar nieuwe businessmodellen, ondersteund door maatregelen van de overheid tegen illegaal downloaden, waarvoor drie en misschien wel meer jaren moeten worden uitgetrokken. Ondertussen mag de overheid de rechthebbenden, de enige sector die niet profiteert van het grootschalig kopiëren, niet in de kou laten staan. Er zijn in Europa 22 landen die een vergoedingsregeling kennen, een grote meerderheid daarvan heeft een heffing op alle voorwerpen waarop wordt gekopieerd, waaronder heel recent België (wordt ingevoerd per 1-2-2010). TNO heeft onderzoek gedaan naar de mogelijkheden dat ook in Nederland te doen, daar ziet men mogelijkheden toe³. Volgens TNO zou een opbrengst van 30 miljoen overeenkomen met een Europees gemiddelde.

Bij de bespreking van de thuiskopieregeling noemt het kabinet terecht dat ook printproducten als boeken, tijdschriften en dagbladen met deze problematiek in toenemende mate te maken krijgen. Het e-boek werd daarbij als voorbeeld genoemd. Het ontbreekt echter aan de broodnodige maatregelen voor deze sector. Bij de beleidsvoornemens zijn ten onrechte de ogen alleen gericht op muziek en film. De verschuiving in techniek van fotokopiëren naar scannen moet snel in de repressie regeling worden

---

² Kamerstuk 22112 971, Tweede Kamer der Staten-Generaal 2009-2010, Rapport Werkgroep Verbetering incasso auteursrecht (o.l.v. voorzitter Marco Pastors): Samen werken aan verbetering incasso auteursrecht en naburige rechten.

³ SONT-voorzitter Vonhoff heeft u het TNO-rapport 'Systematiek voor thuiskopieheffing' recentelijk toegezonden.

opgenomen en het privé kopiëren van boeken moet – net zoals bij print – worden beperkt tot een klein gedeelte van nog in de handel zijnde uitgaven.

Naast het rapport dat u van de NVPI heeft ontvangen over de reeds beschikbare on line businessmodellen, voegen wij voor de goede orde de reactie bij van de NVPI op het TNO rapport 'ups and downs' over gevolgen filesharing, een rapport dat u ook bij het komend algemeen overleg heeft betrokken (bijlage 3).

HANDHAVING

Op basis van de vele reacties op het rapport en recente ontwikkelingen zullen bij iedereen op zijn minst twijfels zijn ontstaan of strafbaarstelling van downloadende consumenten wenselijk en uitvoerbaar is. Nederland moet nu, niet over drie jaar, duidelijk maken dat een privékopie uit illegale bron onrechtmatig is. Dat is cruciaal voor de bestrijding van en via de intermediairs van illegaal aanbod.

AUTEURSCONTRACTENRECHT

Wij steunen het voorstel tot versterking van de contractuele positie van auteurs door mogelijk te blijven maken dat collectieve prijsafspraken gemaakt kunnen worden. Dat is ook belangrijk voor de positie van auteurs en uitvoerende kunstenaars in de discussie met de audiovisuele mediasector over behoud redelijke honorering en eventuele herstructurering van geldstromen, waarbij juist ook weer cbo's goede diensten kunnen bewijzen. VOI©E en Stichting Auteursrechtbelangen gaan evenals de NPO onderzoek doen naar de huidige problematiek en willen daarna met NPO en de andere betrokken partijen uit de mediasector bespreken op welke wijze deze problematiek het beste kan worden aangepakt.

Het is betreurenswaardig dat het kabinet alleen geld wil uittrekken voor voorlichting over creative commons, maar niet voor verbeterde voorlichting over de exploitatie van rechten. Alsof het alleen maar goed is als auteurs hun werk gratis beschikbaar stellen.

EUROPESE ONTWIKKELINGEN

Het kabinet signaleert wel met zorg dat het landschap voor cbo's door concurrentie van buitenlandse organisaties er anders uit gaat zien, maar lijkt zich daar voor het Nederlandse beleid nog weinig van aan te trekken. Het ziet er naar uit dat de Europese Commissie gaat werken aan een Europese richtlijn voor cbo's. Te veel vooruit lopen houdt in deze ook risico's in voor de Nederlandse cultuur.

Voorstel voor een compromis

Iedereen die naast de makers en uitgevers of producenten betrokken is in de keten tot en met de consument, onderkent het belang van het auteursrecht en vindt dat de rechthebbenden een redelijke beloning voor hun inspanningen en investeringen moeten krijgen. Maar iedereen schuift vervolgens de verantwoordelijkheid af. De hardware-industrie wil geen heffingen, de internet service providers (isp's) achten zich niet verantwoordelijk voor wat er op hun platform gebeurt en de Consumentenbond wil geen beperkingen op downloaden. Iedereen roept in koor dat de rechthebbenden, in dit geval de entertainmentindustrie, maar met goede legale producten en diensten moeten komen en het gebruik rechtstreeks met de consument moeten afrekenen. Zonder de daarvoor vereiste wettelijke randvoorwaarden lukt dat niet.

Het voorgenomen kabinetsbeleid is niet in balans, het is tijd voor een compromis.

Wij nodigen u uit voor de presentatie van onze compromisvoorstellen en om daarover met ons in discussie te gaan of vragen te stellen. **Graag tot dinsdag 15 december aanstaande, aanvang 16.30 uur.**

Met vriendelijke groet

Aad Kosto, voorzitter

Bijlage 1

Door Stichting Auteursrechtbelangen en VOI©E vertegenwoordigde organisaties

Beroepsorganisatie Nederlandse Ontwerpers vertegenwoordigt ruim 2500 ontwerpers en 200 ontwerp bureaus/-afdelingen van bedrijven.

Stichting BREIN strijdt tegen inbreuken op intellectuele eigendomsrechten van auteurs, uitvoerend kunstenaars, uitgevers, producenten en distributeurs van muziek, film, video en software.

Vereniging Buma* behartigt de muziekkuitvoeringsrechten van ruim 16.000 Nederlandse componisten, tekstschrijvers, muziekkuitgevers en bijna 1 miljoen buitenlandse muzikanten en -uitgevers in Nederland.

Federatie Filmbelangen behartigt namens 9 verenigingen de belangen van vrijwel alle georganiseerde Nederlandse filmmakers.

Federatie van Kunstenaarsverenigingen vertegenwoordigt 15 beroeps- en vakorganisaties van beeldend kunstenaars, theatermakers, interieurarchitecten, componisten, fotografen, dansers, muziekinstrumentmakers, kunstdocenten en scenarioschrijvers.

Vereniging voor schrijvers en vertalers (VSenV) vertegenwoordigt de Vereniging voor Letterkundigen (VVL), het Netwerk Scenarioschrijvers en de FreeLancers Associatie (journalisten).

FNV KIEM is de vakbond voor werknemers, freelancers, kleine zelfstandigen, starters en uittrekkers in de kunsten, informatie-industrie, entertainmentindustrie en de (multi-)media.

Stichting Leenrecht * int de verschuldigde vergoedingen voor het uitlenen van beschermde werken door openbare bibliotheken, spelotheken, cd-uitlenen en kunstuitlenen en keert via verdeelorganisaties de gelden uit aan schrijvers, vertalers, illustratoren, fotografen, vormgevers, uitgevers, componisten, musici, acteurs en producenten.

Stichting Lira * is de collectieve beheersorganisatie voor meer dan 17.000 schrijvers, vertalers, dichters, scenarioschrijvers en freelance journalisten.

Nederlands Genootschap van Tolken en Vertalers vertegenwoordigt ruim 500 tolken en vertalers.

Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) behartigt de belangen van ruim 8000 journalisten, fotografen, programmamakers, redacteuren, bladmakers, webmasters en voorlichters.

Nederlands Uitgeversverbond (NUV) behartigt de belangen van de uitgevers van boeken, tijdschriften, dagbladen en nieuwe media.

Stichting NORMA * beheert collectieve rechten namens 10.000 uitvoerend kunstenaars (musici, acteurs, cabarettiers, dansers).

Musi©opy * beheert reproductierechten op uitgegeven bladmuziek namens meer dan 150 muziekkuitgevers en muzikanten.

Platform Multimediaproductanten * verdeelt thuishopiegelden onder producenten en uitgevers van interactieve media.

Nederlandse Publieke Omroep is ook rechthebbende op programma's en is uit dien hoofde aangesloten bij Stichting Auteursrechtbelangen.

NVPI, de brancheorganisatie voor de entertainmentindustrie, vertegenwoordigt Nederlandse platenmaatschappijen, videodistributeurs en game-software distributeurs.

Pictoright * behartigt de collectieve belangen van meer dan 50.000 visuele makers, zoals fotografen, vormgevers, illustratoren en beeldend kunstenaars uit binnen- en buitenland.

STAP *, de stichting Thuishopievergoeding Audio Producenten, verdeelt de thuishopiegelden aan producenten van geluidsdragers.

Stichting PRO * oefent namens de uitgeverijbranche collectieve regelingen uit, zoals de readerregeling met het onderwijs, de regeling knipselkranten en -diensten (via CLIP) en keert de leenrechtvergoeding uit aan uitgevers.

Stichting Reprorecht * int de verschuldigde vergoedingen voor het reprografisch verveelvoudigen door publieke sector en bedrijfsleven.

Stichting SEKAM * beheert kabelrechtvergoedingen voor binnen- en buitenlandse film- en televisieproducenten, en SEKAM VIDEO verdeelt thuishkopie- en leenrechtvergoedingen voor deze doelgroep.

SENA * is door de overheid aangewezen om uitvoering te geven aan artikel 7 Wet op de naburige rechten. SENA verleent namens artiesten en platenproducenten licenties voor het openbaar gebruik van muziek en incasseert daarvoor vergoedingen die op basis van wettelijk goedgekeurde reglementen aan de rechthebbenden worden doorbetaald.

Stichting Stemra * regelt auteursrechtelijke vergoedingen voor de verveelvoudiging (bijvoorbeeld op cd of dvd) van muziek ten behoeve van componisten, tekstdichters en muzikuitgevers.

Stichting De Thuiskopie * vertegenwoordigt in feite alle makers, uitvoerend kunstenaars, uitgevers en producenten. Zij incasseert de wettelijke vergoeding voor het kopiëren van auteursrechtelijk beschermde werken op blanco dragers en keert deze uit aan rechthebbenden via verdeelorganisaties.

Stichting Verdeling Videoproducenten * verdeelt leenrechtvergoedingen ten behoeve van producenten van beeld dragers.

Vereniging van Muziekhandelaren en -uitgevers in Nederland (VMN) vertegenwoordigt 275 muziekhandelaren en 65 muzikuitgevers.

Vereniging VEVAM * verdeelt kabelrecht-, thuishkopie- en leenrechtvergoedingen voor regisseurs, scenaristen en producenten (natuurlijke personen).

Stichting VIDEMA * oefent namens ruim 3300 Nederlandse en buitenlandse producenten, omroepen, muzikuitgeverijen etc. vertoningsrechten uit op tv-programma's.

* Deze organisaties zijn lid van VOI©E en tevens aangesloten bij Stichting Auteursrechtbelangen.